

LA
MORT
DE
L'ALCALDE
MAJOR
RAMON
DE
LOMANYA

per RICARD JORDÀ I GÜELL

En l'article 35 del Decret de Nova Planta es disposava que les vegueries de Vic i Camprodon formessin un Corregiment amb capitalitat a Vic. El Corregidor seria ajudat per dos Tinents de Corregidor, l'un que residiria amb ell a Vic, i al segon se'l facultava per residir, o bé a Camprodon o bé a Olot (1). Fins el 1805, la residència d'aquest Tinent de Corregidor o Alcalde Major, fou la vila de Camprodon —si exceptuem certs moments de la Guerra Gran en què l'Alcalde Major Fillol residí a Olot mogut per circumstàncies de la contesa—. Però en aquest any, 1805, l'Alcalde Major Ramon de Lomanya i de Baquer escull per residència la vila d'Olot, trencant la supeditació secular d'Olot envers Camprodon, supeditació que ja sols tornaria en forma vacil·lant, puix si bé el successor de Lomanya en el càrrec, Domènec de Dalmasas, tornaria residir a Camprodon, quan Napoleó anexa Catalunya a França, serà

(1) "35 — Los vegueros de Vique y de Camprodon otro corregimiento, su corregidor en Vique, con un teniente y otro que resida en Olot o Camprodon". Cito de

L'ONZE DE SETEMBRE I CATALUNYA, Jaume Sobrequés i Callicó, Editorial Undarius, Barcelona, setembre 1976, pàg. 1.

Camprodon el que formarà part del sub-corregiment d'Olot i si amb la restauració de Ferran VII, Olot passa a segon rengle, en la divisió administrativa que ha arribat als nostres dies, Olot serà cap de districte, mentre que Camprodon queda adscrit al partit de Puigcerdà fins fa ben poc, que se l'ha incorporat al d'Olot.

A què fou deguda l'elecció de Lomanya? Ell mateix ho expressa en la representació que eleva al rei Carles IV el 18 d'agost de 1804: "...que con motivo de la última guerra con Francia (es refiere a la Guerra Gran, que va sofrir el nostre país entre 1793 i 1795), padecio esta villa (Camprodon) horrosos incendios y quedaron la mayor parte de sus casas arruinadas por cuyo motivo se expatriaron infinitas familias, especialmente todas las de distinción y carácter y solo han quedado pelaires y algunas, que por tener sus cortos patrimonios no han podido desampararla, y, por consiguiente, esta Alcaldia sin el menor lucro por no haber causa alguna. Agregase a esta infelicidad de estar esta Villa al pie de los Pirineos, y por consiguiente sumamente fria por la abundancia de nieve que carga en ella y sus inmediaciones, aún en verano, por cuya causa experimenta el exponente y toda su familia no gozar salud", mentre que a Olot, "el exponente tiene la Jurisdicción Civil y Criminal en dicha villa de Olot de todos los Nobles y Gaudinas (sic) como son Cavalleros (sic), Ciudadanos, Abogados, Médicos & y solo estan fuera de ella en causas civiles los Pleveos (sic) porqué esta corresponde al Venerable Abad de la Villa de Ripoll, como Dueño Jurisdiccional, quien nombra un Bayle que solo tiene conocimiento de las Causas Civiles de los Plebeos y en las Criminales que haya efusión de sangre el Bayle Real de dicha Villa. Si el exponente se traslada a dicha Villa lograría el comercio con su protección y la multitud de fábricas el mayor fomento, y por consiguiente el público y estado más considerables ventajas, el pueblo más bien gobernado que con el Bayle, que por recaer regularmente este empleo en uno de sus

vecinos con tienda abierta de paños, lienzo u de oficio, por no perder los parroquianos que van a comprar en sus tiendas se ven privados de castigar excesos y de administrar justicia, lo que se evitaría trasladando el Exponente su domicilio en dicha Villa con la Jurisdicción Real que ejerce el Bayle Real y presidencia de su Ayuntamiento". (2)

La petició de Lomanya va ser ben acollida per la Cort i, un any més tard, el 16 d'Agost de 1805, s'expedia el Reial Despatx accedint a la petició de Lomanya, despatx que, després de passar pels diversos tràmits burocràtics, arriba a Olot l'u d'Octubre de 1805 en sessió de l'Ajuntament convocada pel mateix Lomanya i en la que pren possessió de la Jurisdicció Reial, quedant cessat el Batlle Reial, que s'esqueia ser Antoni Durtrem.

La petició de Lomanya basant-se en l'empobriment de Camprodon no estava mancada de fonament. Per altres fonts sabem que la destrucció patida per la vila durant la Guerra Gran fou terrible. En un text signat per quatre Regidors camprodonins, els únics que restaven a la vila en el moment de redactar-lo, el 7 de Juliol de 1794, en plena guerra, se'ns dona una crua descripció de l'estat de la vila, arribant a comparar-la amb Troya després de l'assolament comès pels aqueus (3), confirmant a l'avançada la descripció que en fa Lomanya.

Amb aquest empobriment de Camprodon, que comportava l'èxode de les famílies benestants i distingides, ultra la decadència dels ingressos de l'Alcalde Major —"...y por consiguiente esta Alcaldia sin el menor lucro por no haber causa alguna..."—, el deixava sense gent del seu braç amb qui mantenir tracte, prou que ho puntualitza ell en el seu escrit, i això havia de ferir-lo, car es tractava d'un home a qui no havien de

(2) Veure apèndix documental n.º 1.

(3) LA GUERRA GRAN VISTA DES D'OLOT, Ricard Jordà i Güell,

Rafael Dalmau, editor, Barcelona, 1975, pàgs. 43 i 44.

mancar les pretensions nobiliàries de què fa gala el seu pare, Josep Antoni de Lomanya, Proveïdor de la Provisió Reial de Queviures de l'Exèrcit de Catalunya a Tàrrega —vila d'on sembla oriunda la família—, a qui trobem en diverses ocasions fent declarar testimonis a favor del seu dret, a l'ús del tractament de "Don", que ja el seu pare, i avi del nostre Lomanya, usava i fent acreditar que un seu avi fou coronel d'infanteria i, encara, que el seu sogre Don Miquel de Baquer morí a Cartagena d'Índies sent Ajudant Major del Regiment d'Infanteria d'Aragó. I per reblar el clau de la seva distinció, fa declarar que, el 24 d'Octubre de 1759, s'allotjaren a casa seva els Reis i els Infants i Infantes (4).

Lomanya no va encaixar en la vida olotina. Potser no li mancava raó quan puntualitzava que, pel sol fet de ser persones pendents d'una clientela —donant a aquest mot el més ample sentit—, els Batlles no sempre podien actuar amb total independència a l'hora d'aplicar la justícia. Però ell es va trobar ben aviat contrapuntat amb el consistori olotí, cosa que tampoc no ens ha d'estranyar si tenim en compte altres antecedents que sabem d'ell. Ens referim al memorial que redacta el 26 de Juny de 1784 on se'ns presenta enfrontat amb el seu pare per causa del seu intent de casar-se amb la filla d'un doctor en medicina de la vila de Tàrrega, i acusa el seu pare i l'Alcalde Major d'aquesta vila d'haver manipulat el procés per poder-lo condemnar a enrolar-se a la marina per tres anys (5). No podem escatir, ja que sols coneixem la versió d'una de les parts, qui tenia raó en aquest afer, però no són antecedents que afavoreixin cap persona, tant si es tracta d'un fill rebel fins el punt de portar el pare a acceptar per a ell una pena rigorosa, com si és un pare toçut i orgullós que no admet que aquest

(4) Arxiu Històric Municipal d'Olot, (5) Arxiu Històric Municipal d'Olot, Documents interessants per a la Història d'Olot. Solituds 1.705 a 1.799, plec de 1784.

fill no acati les seves ordres i el persegueix amb rigor, als nostres ulls, exagerat, perquè, aleshores, hi cap allò de què, els testos s'assemblen a les olles.

Aquests antecedents no són coses que juguin al seu favor en el moment de judicar la seva conducta un cop instal·lat a Olot. Conducta que el menà a enfrontar-se més d'un cop amb els components de l'Ajuntament olotí.

Són diverses les vegades que el trobem amb picabaralles amb el consistori i quasi sempre per qüestions que tenen més de pundonor que no de pràctiques. Així, a l'any escàs d'instal·lat a Olot, pel Juliol del 1806, en ocasió d'haver-se d'efectuar pregó comunicant diverses disposicions referents al bon arde de la vila, el pregoner, quan ja estava fent-lo pels carrers, és cridat per Lomanya, mitjançant el seu vereder, a casa de l'Alcalde Major, pel qual, després de tenir-lo mitja hora esperant, li és lliurat un nou text ordenant-li que el pregonés, mentre Lomanya es retenia el que havia confeccionat l'Ajuntament. Això promogué la reacció immediata dels Diputats i Síndic Personer de l'Ajuntament, els quals obligaren el nunci a lliurar-los el text redactat per l'Alcalde Major, indicant que quan aquest els retornés el que ells havien redactat li retornarien el d'ell. De tot això el pregoner en feu aixecar acta pel secretari de l'Ajuntament, segurament per salvaguardar la seva responsabilitat (6). Per les actes aixecades coneixem el text del pregó escrit per Lomanya, i el seu contingut no era pas a propòsit per fer-lo simpàtic entre la gent d'Olot. Es tracta d'una sèrie de prohibicions en matèria de sanitat i policia que, si avui les trobem encertades, no havien de plaure massa els olotins d'aleshores. En ell es prohibia rentar robes, tripes i altres immundícies en les fonts i abeuradors públics, permetent-s'hi rentar verdures mentre no s'hi deixessin desperdicis. Es manava que

(6) Veure apèndix documental n.º 2 i n.º 3.

cada matí a les 9 els veïns havien de tenir els carrers regats i escombrats; s'ordenava que els conductors de cavalleries les havien de subjectar pel ronsal quan transitessin per la vila. Tots els mancaments contra aquestes mesures serien penats amb una pesseta. Quedava prohibit fer córrer les cavalleries pels carrers i places sota pena de trenta rals. I també sota pena d'una pesseta, quedava interdit de tirar pedres dins o fora de la vila, sent responsables els pares o amos dels fills o aprendents. Sota la mateixa pena es prohibia tenir porcs pel carrer, ja fossin solts o estacats i donar-los menjar. I per últim, amb penyora de 30 rals als contraventors, s'interdia el treure la femta de les comunes i dels estables fora de les hores que es fixaven, de mitja nit a les quatre del matí.

Pocs dies més tard encara dicta, Lomanya, un altre ban sobre aquestes matèries: Prohibeix tenir femers al carrer, els qui n'hi tinguin han de netejar-los dins les 48 hores subsegüents sota pena de 3 lliures (7).

D'aquestes mesures una bona part devia ser força antipàtica als vilatans, que, tot i ser homes d'ofici o jornalers en les fàbriques —dintre el que, en aquells moments, podem entendre per fàbriques—, no deixarien de tenir el seu hort o camp i participar, per enrodonir l'economia casolana, en certes formes de la vida rural, cosa que persisteix, si bé atenuada, encara avui. A aquella bona gent els havia de semblar un abús d'autoritat per part de l'Alcalde Major, que no se'ls permetés tenir el seu femer a l'abast de la mà, o que els seus porcs no poguessin campar amb llibertat per cercar-se un suplement a la perolada de la cort, sempre insuficient a la voracitat inacabable del bestiar porcí. Tampoc no se'ls havia de posar massa bé que se'ls fes responsables dels jocs, potser massa brutals, de la mainada al seu càrrec, tant si es tractava de fills com d'a-

(7) Veure apèndix documental n.º 4.

prenants. I el treure'ls la llibertat de fer servir les fonts i abeuradors com complements dels serveis de llurs cases, sobretot per netejar les mocades el dia que es matava el porc, deuria semblar-los el sùmmum de l'atrabiliarietat. Tot això deuria convertir aquell cavaller foraster, tibat i gelós del seu càrrec, en un personatge ben impopular.

Per altra part la gent de pes de la vila, la que tenia accés als negocis comunals, tampoc no havia d'agafar simpatia a l'Alcalde Major, que quasi només d'arribar ja se'ls enfrontava i feia prevaler la seva superior autoritat per deixar arraconat l'Ajuntament sense tenir en compte la minva que això podia produir en el seu prestigi, ferint-los en la seva vanitat.

Acaben de revelar-nos la situació d'enfrontament entre Lomanya i el consistori dues anotacions en el registre de Resolucions Municipals de l'any següent, 1807. Les dues són sobre minúcies de protocol, però que no deixen de ser reveladores d'aquesta situació. Per certes festes religioses l'Ajuntament, pagats amb cabals municipals, lliurava palmes o ciris als regidors, beneficiats de la parròquia i d'altres personatges de la vila, com els funcionaris abacials. Amb l'establiment de l'Alcalde Major a la vila, Lomanya vol que s'incloguin en aquesta llista el seu agutzil i el seu vereder i en vigílies de la festa de la Candelera exhibeix una carta de l'Intendent del Principat on es concedeix aquesta distinció als subalterns de l'Alcalde Major. Devia pensar que, amb el temps tan just, l'Ajuntament es plegaria sense discussió. El consistori ho accepta a contracor i amb el vot en contra del Diputat Ramon Macià i Bagó i del Regidor Degà Francesc Bonafont, els quals opinen ser contrari als interessos de l'Ajuntament, i més quan la justesa de temps no permet que l'Ajuntament consulti la Superioritat per quedar més ben informat sobre l'afer (8).

(8) Arxiu Històric Municipal d'Olot.
Manual de 1801 a 1814, acta de 1 de Febrer de 1807.

Semblant situació es repeteix pel Diumenge de Rams quan Lomanya demana palmes pels seus subordinats. Dels sis assistents a la reunió, cinc hi accedeixen, però el sisè, el Síndic Personer Antoni Dutrem —el Batlle cessat per l'establiment de l'Alcalde Major a Olot—, s'hi oposa al·legant que amb les 600 lliures de què disposava anualment l'Ajuntament per atendre les despeses corrents, no s'arribava a cobrir les necessitats més importants per carregar-se amb noves despeses (9). Ves a saber si els membres del consistori que no assistiren a la reunió ho feren per no haver-se de pronunciar.

Heus ací doncs que el cavaller Ramon de Lomanya, Alcalde-Major d'Olot-Camprodon sembla que va fer tots els possibles per captar-se l'animadversió dels olotins, i que la seva actuació al front del regiment local va pecar de poc hàbil, no sabent amorosir el que podia provocar friccions entre ell i els olotins. En aquesta situació arriba l'ocupació de la península pels exèrcits napoleònics.

Lomanya, potser per evitar perjudicis a la vila, potser pel seu zel de funcionari complidor o ves a saber si per afrancesament, quan ja tot el Principat bullia contra els ocupants té la mala pensada de fer públiques unes proclames dels francesos. La reacció del poble no es feu esperar i s'aixeca contra l'Alcalde Major. Ens imaginem que la lectura de les proclames a la Plaça Major devia anar seguida de comentaris no gens favorables a la persona que les havia fet publicar i devien sortir tots els rancors que la vila covava contra el cavaller. Potser els mateixos responsables de la vila no s'estarien de retreure les topades hagudes entre ells i l'Alcalde Major, sense pensar que les seves paraules podrien ser la guspira que encendria la foganya. Ajuda a confirmar la nostra sospita de què no sols el fet d'haver manat publicar les proclames, fou la causa de l'a-

(9) Arxiu Històric Municipal d'Olot.
Manual de 1801 a 1814, acta de 20 de Març de 1807.

valot, el que, amb Lomanya, en foren víctimes els seus augtzil i vereder, al cap i a la fi subalterns, però que eren els executors de l'autoritat de l'Alcalde Major.

Però copiem de Paluzie, quasi contemporani dels fets la seva àgil versió dels esdeveniments que vingueren després.

“Como dicho Alcalde se huviese mostrado alguna vez a favor de los franceses los amotinados querian matarle. Para salvar su vida fuéle preciso trasladarle al Hospicio con el Alguacil i Veredero donde había una guardia de migueletes, la que fué reforzada al momento por las personas de más arraigo para su completa seguridad. Los revoltosos soltaron un preso de la cárcel sin que la junta y el ayuntamiento pudieran evitarlo y en crecido número discurrieron por las calles gritando “mueran los traidores”.

Una partida de contrabandistas franceses armados de trabucos, penetraron en la villa con el designio de llevarse al alcalde; tocase generala, los migueletes acudieron al Hospicio donde tenían el cuartel, tomaron las armas i se dividieron en busca de los forasteros armados: Estos, temiendo la persecución, desocuparon la villa despavoridos; cogio a uno el capitán Morales cerca de la casa de la villa con el auxilio de José Aulet que estaba de guardia: conducenlo al Hospicio, y al llegar a la fuente del Angel un tiro disparado por uno de los migueletes mató el preso, y la bala atraveso a Aulet. Esta muerte fué sentida por todos los vecinos de Olot, tanto por la honradez del difunto como por ser un buen padre de familia. La efervescencia creció por este accidente; los revoltosos aumentaron sus exigencias, y la osadia de la hez del pueblo llegó a su colmo. Las comunidades de presbíteros y de los conventos del Carmen y Capuchinos salieron a recorrer la villa con el Crucifijo en forma de plegaria; pedian a los amotinados la vida de los presos; pero no fueron escuchados y tuvieron que retirarse sin que sus insinuaciones y preces mitigaran a la embravecida plebe que con más desenfreno iba pidiéndolas. Penetraron en

el Hospicio, subieron a la habitación del Alcalde, forzaron las puertas que tenía cerradas y se lo llevaban para matarlo a no haber acudido personas influyentes, y en particular D. Francisco Morat que con sus ruegos pudo impedir el asesinato, mas no de encerrarle en la cárcel junto con el alguacil y veredero.

La junta y el ayuntamiento conociendo el peligro del Alcalde acudieron a la de Vich para salvar a los presos del furor del populacho; redoblaron las patrullas y la vigilancia para contener los insultos que continuamente se dirigían desde las ventanas que daban a la calle. La junta aguardaba fuerzas de Vich para que se los llevaran; vino la orden de la Superioridad para que los condujeran, empleando gentes con sueldo de diez y seis reales. Las autoridades desesperanzando poder contener el populacho de que llevaran a efecto sus designios, resolvieron conducirlos al momento a Vich escoltados por una compañía de cien migueletes; atravesaron la villa sin novedad. Divulgose entre las turbas la salida de los presos: corren en pos de sus víctimas: uneseles gran multitud de desalmados campesinos: alcanzandoles en el Malatosquera, al salir del término de la villa, y a pedradas fueron sacrificados los tres infelices por el furor de hombres convertidos en fieras, quienes sin piedad cometían un horrendo crimen a los gritos de viva el rey, y atropellando a la escolta que los conducía" (10).

Fins aquí el nostre primer historiador. No neguem que Lomanya pogués ser un afrancesat, d'altres n'hi havia a la vila, ja que una partida de francesos acudí per deslliurar-lo, però el que hem adduït més amunt devia també coadjuvar-hi. Àdhuc de la mateixa relació de Paluzie se'n pot treure aquesta conseqüència. Una força de cent homes armats no podia contenir, per nombrosos que fossin, uns paisans amotinats? Nosaltres

(10) Esteve Paluzie i Cantalozella, OLOT, SU COMARCA, SUS EXTINGUIDOS VOLCANES, SU HIS-

TORIA CIVIL, RELIGIOSA Y LOCAL, Barcelona, 1860, pàg. 105 i següents.

creiem que sí. Però ens cal tenir present que els miquelets de l'escorta eren voluntaris olotins, els quals més aviat havien de compartir els sentiments dels sublevats i que no oposarien massa resistència, preferint deixar-se prendre els presoners abans de disparar contra amics i coneguts.

Ricard Jordà i Güell

OLOT, Abril - Maig de 1977

APÈNDIX I

Arxiu Històric Municipal d'Olot.

Manual 1801 - 1814 - Resolució del 1 de Octubre de 1805.

Sepase como en la Villa de Olot del Corregimiento de Vich a primero del mes de Octubre año de mil ochocientos cinco: Ante los Magníficos Antonio Dutrem Bayle Real Dr. D. Jaime Serrat Calvó Regidor Decano, Miguel Esparragueras Fco. Blanch, Fco. Coromina, Josef Sala, Josef Badia, Josef Freixas, todos Regidores, Antonio Prat y Pont, Rafael Germá, ambos Diputados, y el Dr. D. Fco. de Asís Masmitjá Síndico Procurador General y el Dr. D. Esteban Bassols y Germá Síndico Personero: Convocados en Ayuntamiento Pleno (concedo lauto diem) en la Sala Consistorial del mismo Ayuntamiento donde acostumbran congregarse para conferir y terminar las cosas de su mayor importancia, el Ayuntamiento teniendo celebrando, y respetando parecio D. Ramón de Lomaña Alcalde Mayor de Su Magestad de la Villa de Camprodon, quien ha presentado, e o por mi

el infito. Escribano Secretario hizo presentar el dicho Alcalde Mayor un Real Despacho conque Su Magestad (que Dios guarde) se ha servido trasladarle el domicilio de la Villa de Camprodon a esta de Olot, con la Jurisdicción que tenia el Bayle Real, y Presidencia de su Ayuntamiento el cual despacho es del tenor siguiente. D. Carlos por la gracia de Dios Rey de Castilla, de León, de Aragón, de las Dos Sicilias, de Jerusalén, de Navarra, de Granada, de Toledo, de Valencia, de Galicia, de Mallorca, de Sevilla, de Cerdeña, de Córdoba, de Córcega, de Murcia, de Jaén, Sr. de Vizcaya y de Molina. Por cuanto, por nuestro Alcalde Mayor de la Villa de Camprodón en nuestro Principado de Cataluña se hizo a Nuestra Real Persona en 18 de Agosto de 1804 la representación que se sigue = Sr. D. Ramón de Lomaña y de Baquer Alcalde Mayor de la Villa de Camprodón en el Principado de Cataluña con la más veneración a Vuestra Magestad hace presente que con motivo de la última Guerra con Francia padecio esta Villa horrorosos incendios, y quedaron con la mayor parte de sus casas arruinadas por cuyo motivo se expatriaron infinitas familias especialmente todas las de distinción y carácter y solo han quedado Pelayres y algunas que por tener sus cortos patrimonios no han podido desempararla, y por consiguiente esta Alcaldía sin el menor lucro por no haber en ella causa alguna agregase a esta infelicidad de estar esta Villa al pie de los Pirineos, y por consiguiente sumamente fría por la abundancia de nieve que carga en ella y sus inmediaciones aún en el Verano, por cuya causa experimenta el exponente y toda su familia no gozar salud, y mediante aquel citado capítulo 35 del Real Decreto de Nueva Planta de la Real Audiencia de este Principado da facultad Su Magestad al Alcalde Mayor de esta Villa para residir en la de Olot porque dicen en los Begarios (sic) de Vique de Camprodon, otro Corregimiento su Corregidor en Vique con un teniente y otro que reside en Olot o Camprodón. El exponente tiene la Jurisdicción Civil y Criminal en dicha Villa de Olot de

todos los Nobles y Gaudinas (sic) como son Cavalleros, Ciudadanos, Abogados, Médicos &, y solo están fuera de ella en las causas civiles los plebeos (sic) porque esta corresponde al Venerable Abad de la Villa de Ripoll, como Dueño Jurisdiccional quien nombra un Bayle que solo tiene conocimiento de las Causas Civiles de los Plebeos y en las Criminales en que haya efusión de sangre al Bayle Real de dicha Villa. Si el Exponente se traslada en dicha Villa logrará el Comercio con su protección, y la multitud de fábricas el mayor fomento, y por consiguiente el público y estado más considerables ventajas, el pueblo más bien gobernado que con el Bayle, que por recaer regularmente este empleo en uno de sus vecinos con tienda abierta de paños, lienzo u de oficio por no perder los Parroquianos que van a comprar en sus tiendas se ven privados de castigar excesos, y de administrar Justicia lo que se evitaría trasladando el Exponente su domicilio en dicha Villa con la Jurisdicción Real que ejerce el Bayle Real, y Presidencia de su Ayuntamiento. Por todos estos motivos a Vuestra Magestad suplica se digne concederle en virtud del Capítulo 35 del Real Decreto de Nueva Planta de la Audiencia de este Principado que lleva insinuado Real Facultad para trasladar su Domicilio en la referida Villa de Olot con la Jurisdicción que ejerce el Bayle Real y Presidencia de su Ayuntamiento con la obligación de pasar el suplicante a despachar cuantos asuntos se ofrezcan en esta Villa de Camprodón, a cuyo fin se libre el correspondiente Real Despacho. Esta gracia espera de Vuestra Magestad. Camprodón diez y ocho de Agosto año mil ochocientos cuatro. Señor a los pies de Vuestra Magestad Ramon de Lomaña. Esta representación fuimos servidos remitirla al nuestro Consejo con Real Orden del treinta del propio mes de Agosto para que consultase su parecer como así lo hizo precedido informe de la Nuestra Audiencia de Cataluña, y lo expuesto por nuestro fiscal en consulta del 15 de Julio próximo, y por Real resolución a ella tomada que se publico en seis de este

mes, se acordó expedir esta nuestra carta: Por la cual concedemos facultad al nuestro Alcalde Mayor de la Villa de Camprodón para mudar su domicilio a la de Olot, con la Jurisdicción que en ella ejerce el Bayle Real, y Presidencia de su Ayuntamiento: Y en su consecuencia mandamos al nuestro Gobernador Capitán General del Principado de Cataluña Presidente de Nuestra Audiencia de él que reside en la Ciudad de Barcelona Regente, y oidores de ella al nuestro Alcalde Mayor de dicha Villa de Camprodón, y demás Ministros, y personas a quienes en cualquier manera corresponda la observancia y cumplimiento de lo contenido en esta Nuestra Carta, que siendoles presentada o con ella requeridos la vean y guarden, cumplan, y ejecuten, y hagan guardar, cumplir, y ejecutar en todo y por todos según y como en ella se previene sin contravenirla ni permitir su contravención en manera alguna. Que asi es nuestra voluntad. Dada en Madrid a los diez y seis de Agosto año mil ochocientos cinco. = El Conde de Isla = Don Sebastián de Torrens = Don Andrés Lasamo = D. Adrián Marcos Martínez = Don Domingo Fernández de Campomanes = Yo Don Manuel Antonio de Sant Estevan Secretario del Rey Nuestro Señor y Escribano de Cámara la hice escribir por su mandato con acuerdo de los de su consejo = Registrada = Don Josef Alegre = Derechos 15 reales vellón. Secretario Santiestevan = Derechos 54 reales y maravedí de vellón = Vuestra Magestad concede facultad al Alcalde Mayor de la Villa de Camprodón para mudar su domicilio a la de Olot, con la Jurisdicción que en ella ejerce el Bayle Real, y presidencia de su Magnífico Ayuntamiento = Corregida = Don Miguel de Prats y Vilalba & certifico que habiendose visto en el Real Acuerdo la presente original Real Provisión del Consejo en que concede facultad al Alcalde Mayor de la Villa de Camprodón para mudar su Domicilio en la Villa de Olot con la Jurisdicción que en ella ejerce, se acordó que se guarde, cumpla, y ejecute en todas sus partes lo que Su Magestad manda, que se registre en el

libro que le corresponda, y devuelva original a la parte. Y para que conste a pedimento de Don Ramón de Lomaña y de Baquer Alcalde Mayor de dicha Villa de Camprodón, y de orden de su Excelencia y Real Acuerdo doy la presente firmada de mi mano en Barcelona a venticuatro de Setiembre año mil ochocientos cinco Miguel de Prats i Villalba. Registrada en el Diversorium XVY de R.A. fol. DCXW.Y en su vista el citado Magnífico Ayuntamiento venerando como es debido la disposición de Su Real Magestad han dado la posesión del ejercicio de la Jurisdicción Real y presidencia del Ayuntamiento al citado Don Ramón de Lomaña, y en señal de ella se ha asentado en el lugar que ocupaba el Bayle Real, y ha tomado la vara que aquel llevaba y otras señales ha hecho denotantes la posesión que tomaba. De todo lo que Yo el infrascrito Notario Escribano doy fe =

APÈNDIX II

Arxiu Històric Municipal d'Olot.

Manual 1801-1814 - Acta del 18 de Juliol de 1806.

En la Villa de Olot del Corregimiento de Vich a los diez y ocho días del mes de Julio año de mil ochocientos y seis: Josef Verdaguer Pregonero de esta Villa constituido ante mí el Escribano a la Instancia de los Señores Rafael Germá Diputado, y Antonio Dutrem Síndico Personero del Común de esta Villa ha hecho la siguiente relación = Que ayer que serian la una y media de la tarde estando publicando un Pregón de orden del Teniente Corregidor, con intervención del Magnífico Ayuntamiento y a Instancia de los señores Diputados, se le presentó el veredero del Señor Alcalde, y le dijo que de orden de dicho señor compareciese luego en su casa, obedecio el Pregonero, y le preguntó quien te ha entregado el Pregón que haces, y respondió el relacionante el Diputado Rafael Germá, y se quedó dicho señor Alcalde el papel, y habiendoselo pedido el dicho

relacionante dijo que no se lo quería volver y que se aguardase allí, efectivamente habiendose aguardado al cabo de media hora a poca diferencia, bajo el señor Alcalde, y le entregó otro pregón dándole orden que lo publicase luego, lo ejecutó, y estando a la esquina de la casa de Ignacio Cardelús, comparecieron los señores Diputados y Síndico Personero y le dijeron que pregonas, y les respondió el relacionante aquí está en este papel el Pregón, y lo tomó el Síndico, y lo entregó al Diputado Rafael Germá, y pidiéndolo que se lo devolviesen, le respondió el dicho Diputado y Síndico, que cuando el señor Alcalde les devolviera el que les había tomado, ellos le restituirían este, y a consecuencia el veredero y Pregonero se marcharon dirigiéndose en casa del Señor Alcalde: Y esto ha dicho ser su relación = Siendo presentes a ella por testigos Carlos Thió, y Pedro Tressera Escribientes de dicha Villa para estas cosas llamados, y el dicho pregonero referente conocido de mí el escribano lo firma. Joseph Verdaguer Ante mí Baudilio de Morales escribano.

APÈNDIX III

Arxiu Històric Municipal d'Olot.

Manual 1801-1814 - Acta del 18 de Juliol de 1806.

En la Villa de Olot del Corregimiento de Vich a los diez y ocho días del mes de Julio año de mil ochocientos seis Josef Berdguer (sic) Nuncio jurado y Pregonero público de dicha Villa en fuerza del juramento que en el ingreso de su oficio tiene prestado, ha hecho relación a mi el infrascrito Escribano que en el día de ayer y en este día de orden del señor Don Ramón de Lomaña Alcalde Mayor de la Villa de Camprodón regente de la Jurisdicción Real en la de Olot, habia publicado a son de trompeta, y con alta e inteligible voz el pregón del tenor siguiente = De orde del senyor Tinent Corregidor se mana que tots los veïns de la present Vila a les nou del dematí tingan escombrats i regats los carrers cada dia fins a nova ordre baix pena d'una pesseta.

També se mana que ninguna persona se atreueixquia a rentar

roba ni tripes, ni altra immundícia en les fonts ni abeuradors, i que los que renten les verdures en les fonts les hagien de portar triades, sens deixar fulles ni immundícies a terra, i que los que van a buscar aigua ab los càntirs deguien ser primers que los que renten les verdures pena d'una pesseta.

Així mateix se mana a tothom, que dins la vila hagian de tirar les cavalleries per lo ronsal pena d'una pesseta, i los que les fan còrrer per los càrrers i placetes, trenta rals.

També se mana, que ninguna persona pugua deixar anar per los carrers i places los tocinos, ni tenir-los estacats, i dar-los menjar al carrer pena d'una pesseta.

Així mateix se mana, que ninguna persona se atrevesca a tirar pedres dins ni fora de la Vila pena d'una pesseta i tres dies de presó, i los Pares pagaran per los fills, i los Amos per los aprenents. També se mana que ninguna persona pugua treurer los fems de les necesàries, sinó des de la mitja nit, fins a les quatre del matí, durant lo temps de Calor i fins a nova ordre i lo mateix los fems corromputs dels estables pena de trenta rals. De todas las cuales cosas el dicho Nuncio, requirio a mi el infrascrito Escribano levantar testimonio que fue hecho en dicha Villa de Olot a los arriba dichos día, mes, y año siendo presentes por testigos Carlos Thió y Pedro Tresserra Escribientes de dicha Villa para estas cosas llamados de que doy fe. Baudilio de Morales Escribano.

APÈNDIX IV

Arxiu Històric Municipal d'Olot.

Manual 1801-1814. Acta del 23 de Juliol de 1806.

En la Villa de Olot del Corregimiento de Vic a ventitres días del mes de Julio del año de mil ochocientos seis: Josef Verdguer Pregonero Público de dicha Villa, ha hecho relación a mi el Escribano de la Curia Real de ella de haber publicado por las calles públicas de Olot a son de trompeta y en alta e inteligible voz: Que de orden del señor Teniente Corregidor se manda a todas las personas que tengan basureros por las calles que los saquen dentro del término de cuarenta y ocho horas bajo pena de tres libras. De lo que me requirio levantase Auto de Diligencia que fue continuado en los Registros de dicha Curia Real = Siendo testigos Carlos Thio y Pedro Tresserra Escritientes de dicha Villa para esto llamados. De que doy fe. Baudilio de Morales Escribano.